

допомагає підприємству розробляти ефективні стратегії управління та досягати стратегічних цілей. Таким чином, управління ресурсами є ключовим фактором успіху виробничого підприємства.

Список використаних джерел:

1. Абушов Т. Огляд сучасних підходів до управління матеріальними ресурсами промислового підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. Т. 312, № 6 (2). С. 30-35. URL: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(2\)-5](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(2)-5).
2. Котик О.В., Бояр О.Л. Сутність, особливості формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Вісник Національного університету водного господарства та інженерії природокористування*. 2019. Т. 2, № 82. С. 69. URL: <https://doi.org/10.31713/ve220188>.
3. Мельник О. Ресурси підприємства: концептуальні аспекти системи управління в умовах стійкого розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Т. 2, № 23. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/23_2_2019ua/5.pdf.
4. Назарук О. Зміст категорії «виробничі ресурси підприємства» в економічних дослідженнях. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2022. Т. 2, № 25. URL: <http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive.pdf>.
5. Росола У.В. Вдосконалення стимулювання збуту на ринку. *Міжнародний науковий журнал*. 2016. № 8. С. 120-122.

Канд. екон. наук Сокол П. М., Коростильова К. Д.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

В Україні підприємництво стало самостійним соціально-економічним явищем, яке відіграє значну роль у формуванні бізнес-середовища. Рушійними силами розвитку в країні є як великі, так і малі та середні підприємства. Вони забезпечують можливості для економічного зростання країни. Але протягом останніх п'яти років спостерігаються значні зміни в цьому середовищі. Наприкінці 2019 року почалась пандемія COVID-19, а у 2022 – повномасштабне військове вторгнення. Як це вплинуло на рівень підприємницької активності можна визначити за зміною кількості суб'єктів господарювання. (рис. 1).

Рис.1. Динаміка кількості підприємств в Україні за період 2019-2023 рр., од. [3; 4]

В кризові роки відбувалось зменшення кількості підприємств, але їх кількість за останні п'ять років зросла на 110625. У 2019 році був досить сприятливий клімат для ведення бізнесу, тоді було проведено ряд важливих реформ, таких як діджиталізація державних послуг та реформа податкової системи. У 2020 році, через пандемію, ВВП скоротився на 4%, що негативно вплинуло на розвиток підприємництва [3].

Хоч Україна і оголосила карантин, це не зупинило роботу бізнесу, а багато компаній ризикнули розпочати діяльність під час кризи. Певні підприємства перепрофілювалися на онлайн-торгівлю. Були і позитивні зміни, наприклад, уряд України запровадив ряд програм підтримки підприємництва. Вони включали гранти, податкові пільги та кредити з низькою процентною ставкою. Пандемія COVID-19 негативно вплинула на всі сфери економіки та призвела до зупинки роботи деяких підприємств, зростання безробіття, але багато компаній адаптувалися до нових умов та зберегли свою діяльність. У 2021 році економіка України відновлювалась, але при цьому інфляція сягнула 10%, що негативно вплинуло на купівельну спроможність населення та доходи підприємств. Також було підвищення цін на енергоносії, що впливало на рентабельність підприємств.

Для стимулювання розвитку бізнесу уряд України продовжив програми підтримки підприємництва, які були запроваджені у 2020 році. Повномасштабне військове вторгнення країни-агресора у лютому 2022 року нанесло значні втрати українській економіці. Це позначилось і на функціонуванні бізнесу. Згідно з опитуванням, проведеним компанією Mastercard, більше 60% українських підприємців продовжують свою діяльність навіть у важкі часи. Понад 90% тих, чий бізнеси були тимчасово зупинені через бойові дії у країні, висловили

готовність її відновити. Однак близько половини респондентів вважають, що процес відновлення може зайняти від 1 до 3 років. Майже 50% компаній після 24 лютого зазнали змін, з них (рис. 2) [1]:

Рис.2. Компанії що зазнали змін з початку повномасштабного вторгнення [1]

Війна призвела до руйнування багатьох підприємств та інфраструктури. На графіку видно суттєве зниження їх кількості. Але все ж багато підприємств змогли адаптуватися до нових умов та зберегти свою діяльність. Держава зі свого боку запровадила ряд програм підтримки. Хоч 2022 рік був складним для українського підприємництва, однак воно продемонструвало свою стійкість. На графіку видно стрімке зростання кількості підприємств у 2023 році. Тобто незважаючи на складні умови, українські підприємства змогли зберегти свою діяльність, а багато хто – ризикнув її розпочати, користуючись програмами підтримки від уряду та розвитком онлайн-бізнесу. Отже, можна визначити основні проблеми, які уповільнюють розвиток підприємництва в Україні. Найголовніше – це негативний вплив повномасштабного вторгнення на всі сфери української економіки. Є певні занепокоєння вітчизняних підприємців щодо стабільності бізнес-середовища та суттєвої нестачі кваліфікованих кадрів – ці фактори негативно відображаються на розвитку підприємницької діяльності.

Попри певні негативні аспекти, звичайно є і перспективи для розвитку. Створюються нові програми допомоги та з'являються закони для підтримки бізнесу в складні часи. Наприклад, є Закон України: «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану». [2] Варто також зазначити, що вступ України до ЄС відкриє значні перспективи для розвитку бізнесу. Як от

глобалізація фінансової діяльності дозволить Україні суттєво подолати багато правових обмежень, які існують в міжнародних межах національних кордонів, вдосконалити форми ведення бізнесу та ринкових відносин.

Список використаних джерел:

1. Що відбувається з бізнесом у воєнний час – дослідження Mastercard. URL: <https://www.mastercard.com/news/eemea/uk-ua/розділ-новин/прес-релізи/uk-ua/2022/>.
2. Верховна Рада України, офіційний портал, URL <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/41268>.
3. Державна служба статистики України: URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. ДП «Національні інформаційні системи»: URL: <https://nais.gov.ua/>.

Стасюк Ю. М., Бойко М. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

АКЦЕНТИ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В СИСТЕМІ ПРІОРИТЕТІВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Цифровізація економіки обумовлює виникнення принципово нових бізнес-моделей, що повністю змінюють уяву про принципи і закони функціонування бізнесу. Однією з таких моделей, на думку венчурних інвесторів [1], є модель т. зв. компанії-єдинорога, тобто технологічного старт-апу, для якого загальна сума залучених інвестицій перевищила 1 млрд дол. США. Феномен компаній-єдинорогів загострює конкуренту боротьбу на світових ринках інноваційних продуктів та задає імпульс розвитку платформної економіки [2; 3]. Аналіз динаміки розвитку таких компаній за секторальної і регіональної приналежністю становить досить значний інтерес пропонованого наукового дослідження.

Відповідно до даних рейтингового листа CB Insights, станом на 12.03.2024 р. загальна чисельність компаній-єдинорогів становила 1234 од. [4]. Вцілому, активність їх реєстрації за роками наведено на рис. 1.

Аналіз секторального розподілу компаній-єдинорогів виявляє, що 212 з них оперують у секторі виготовлення споживчих товарів та роздрібна торгівля, 386 – високотехнологічні виробничі підприємства, 218 – фінансові сервіси, 118 – охорона здоров'я та медико-біологічні розробки, 189 – промисловість, 27 – страхування, 84 – у галузі медіа та розваги.